

Valtuustoaloite: Lapsen oikeuksien toteutumisen vahvistaminen Pohteella, erityisesti lastensuojelussa

Esitän, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue eli Pohde arvioi lapsen oikeuksien toteutumista omista palveluistaan, erityisesti lastensuojelun asiakastyössä, sekä laatii tarvittaessa toimenpideohjelman oikeuksien vahvistamiseksi ja toteuttamiseksi.

Lapset ovat yhteiskunnassamme erityisen haavoittuva ryhmä. Heidän kohdallaan onkin erityisen tärkeää huolehtia ihmisoikeuksien toteutumisesta. Ne ovat oikeuksia, jotka kuuluvat yhtäläisesti kaikille ihmisille ja ne on määritelty kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa. Kaikki ihmisoikeudet koskevat myös lapsia. Lapsen oikeudet ovat kansainvälisesti sovittuja, lasten omia ihmisoikeuksia, jotka on kirjattu YK:n lapsen oikeuksien yleissopimukseen.

Lastensuojelussa tehtävät ratkaisut vaikuttavat merkittävästi lapsen kasvuun, kehitykseen, oppimiseen, turvallisuuteen ja luottamukseen viranomaisiin. Ratkaisuilla voi olla täten koko elämänmittaisia vaikutuksia lapseen ja hänen tulevaisuuteensa. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että lapsen oikeudet toteutuvat johdonmukaisesti ja yhdenvertaisesti kaikissa tilanteissa Pohteella.

Arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- lapsen oikeuteen tulla kuulluksi ja saada näkemyksensä asianmukaisesti dokumentoiduksi,
- lapsen oikeuteen turvallisuuteen ja suojeluun,
- lapsen edun ensisijaisuuden toteutumiseen päätöksenteossa,
- asiakkuuden perusteiden selkeyteen ja ymmärrettävyyteen,
- huoltajien tasapuoliseen kohteluun sekä hallintolain mukaisen puolueettomuuden toteutumiseen,
- päätöksenteon ja asiakirjakirjausten läpinäkyvyyteen ja perusteltavuuteen.

Lisäksi esitän, että Pohteella arvioidaan henkilöstön koulutustarpeet ja varmistetaan, että lastensuojelun työntekijöillä on ajantasainen osaaminen seuraavista:

- YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen velvoitteista,
- kansallisesta lastensuojelu- ja hallintolainsäädännöstä,
- hyvän hallinnon periaatteista,
- sekä tutkimusperustaisista ja näyttöön perustuvista työmenetelmistä.

Lisäksi esitän, että henkilöstölle annetaan edellä mainituista kokonaisuuksista koulutusta säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa lapsen oikeuksien toteutumista käytännön työssä, lisätä päätöksenteon laatua ja yhdenvertaisuutta sekä tukea henkilöstön ammatillista osaamista vaativissa tilanteissa sekä työhyvinvointia. Tavoitteena on lisätä luottamusta lastensuojeluun, vahvistaa lasten oikeusturvaa ja varmistaa, että lasten etu toteutuu johdonmukaisesti kaikessa Pohteen toiminnassa. Palvelulupauksemme "Tukenasi, kun sitä tarvitset" on lunastettava joka kerta, erityisesti haavoittuvammassa asemassa olevien asiakasryhmien kohdalla, kuten lasten.

16.2.2026

Susa Vikeväkorva

Aluevaltuutettu (vihr.)